

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA

KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH

FRK.02.4. Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem

Program przedmiotowy o strukturze spiralnej

w zakresie kwalifikacji

FRK.02. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych

wyodrębnionej w zawodzie

pracownik pomocniczy fryzjera 932920

Branża fryzjersko-kosmetyczna (FRK)

Autor: mgr Michał Furmaniak

Recenzenci:

Recenzent 1-nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego mgr inż. Elżbieta Małek

Recenzent 2-przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu mgr Katarzyna Goljat,

Ekspert: mgr Teresa Koszela

Polska Rama Kwalifikacji: 2

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Eurokreator s.c. Rafał Kunaszyk, Anna Kunaszyk

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KURSU UMIEJĘTNOŚCI ZAWODOWYCH FRK.02.4. Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem

1. Wprowadzenie	5
2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych.....	10
2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia	10
2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe	15
2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych	16
3. Cele kształcenia KUZ	17
4. Program nauczania dla przedmiotu: Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem.....	17
4.1. Cele ogólne przedmiotu	17
4.2. Cele szczegółowe przedmiotu	18
4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	18
4.4. Procedury osiągania celów kształcenia	20
4.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	21
5. Ewaluacja programu KUZ.....	22
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	24
6.1. Wykaz literatury.....	24
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych.....	25
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	26
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu kursu	27

Kurs umiejętności zawodowych został opracowany dla tylko dla jednej części efektów kształcenia - jednostki efektów kształcenia (JEK) FRK.02.4. Odkształcanie włosów we współpracy z fryzjerem.

1. Wprowadzenie

Kurs umiejętności zawodowych jest krótką formą kształcenia zawodowego z zakresu wybranych zagadnień podstawy programowej kształcenia w zawodach, w zakresie jednej części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji.

Od 1 września 2020 r. kształcenie na kursach umiejętności zawodowych, odbywa się w oparciu o program nauczania uwzględniający:

- podstawę programową kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego określoną w przepisach wydanych na podstawie art.46 ust. 1 Ustawy Prawo Oświatowe, w zakresie jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- efekty kształcenia właściwe dla dodatkowych umiejętności zawodowych określone w przepisach wydanych na podstawie art.46 ust. 1 Ustawy Prawo Oświatowe.

Osoba, która ukończyła kurs umiejętności zawodowych i podejmuje kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, może być zwolniona z zajęć, które były już prowadzone w ramach ukończonego kursu umiejętności zawodowych.

Zwolnienie następuje po złożeniu wniosku przez zainteresowanego słuchacza i przedłożonego zaświadczenia o ukończeniu kursu. Takie rozwiązanie umożliwia stopniowe zdobywanie kwalifikacji poprzez uczenie się na krótszych kursach umiejętności zawodowych i możliwości zaliczenia efektów takiego kształcenia przy podejmowaniu dalszej nauki na kwalifikacyjnym kursie zawodowym. Jest to rozwiązanie wychodzące naprzeciw potrzebom osób dorosłych, podejmujących dalsze kształcenie lub doskonalenie zawodowe w trakcie pracy zawodowej.

Kursy umiejętności zawodowych mogą być organizowane i prowadzone przez:

- publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą, oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła;
- publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego i centra kształcenia zawodowego.

Możliwe formy kształcenia na kursie umiejętności zawodowych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 652):

- dzienna – odbywa się przez 5 lub 6 dni w tygodniu;
- stacjonarna – odbywa się przez 3 lub 4 dni w tygodniu;
- zaoczna – odbywa się co 2 tygodnie przez 2 dni, a w uzasadnionych przypadkach – co tydzień przez 2 dni.

Opis zawodu z uwzględnieniem nowych technologii, oczekiwań pracodawców, dynamiki rozwoju branży fryzjersko-kosmetycznej

Zawód pracownik pomocniczy fryzjera jest zawodem usługowym należącym do branży fryzjersko-kosmetycznej, mieszczącym się w sferze usług publicznych. Absolwent kursu kształcącego w zakresie kwalifikacji *FRK.02. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych* powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- wykonywania prac związanych z przygotowaniem stanowiska pracy dla fryzjera;
- wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zmiany kształtu włosów;
- wykonywania prac porządkowych stanowiska pracy fryzjera oraz na terenie zakładu fryzjerskiego;
- wykonywania prac pomocniczych związanych z obsługą klientów w zakładzie fryzjerskim;
- wykonywania prac pomocniczych podczas wykonywania zabiegów strzyżenia, golenia oraz formowania zarostu;
- asystowania podczas wykonywania zabiegów zmiany koloru włosów;
- nabywania umiejętności z zakresu kompetencji personalnych, pracy zespołowej, odpowiedzialności za przydzielone zadania;
- wykonywania prac pomocniczych wspierających czynności wykonywane przez fryzjera;
- wykonywania prostych stylizacji fryzur.

Istotą zawodu jest posiadanie podstawowej wiedzy teoretycznej z dziedziny fryzjerstwa i praktycznej wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych, łączenie wiedzy teoretycznej oraz podstawowych umiejętności praktycznych oraz łączenie potrzeb i oczekiwań klienta oraz możliwości uczniów. W wyniku kształcenia absolwent branżowej szkoły I stopnia w zawodzie pracownik pomocniczy fryzjera posiada umiejętności miękkie w zakresie kluczowych kompetencji personalnych i społecznych, takich jak: przestrzegania zasad kultury i etyki w zawodzie, stosowania podstawowych technik radzenia sobie ze stresem, analizowania wiedzy i doskonalenia umiejętności zawodowych, planując drogę rozwoju zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wykonując zadania zawodowe oraz współpracując w zespole.

Odniesienie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy

Fryzjerstwo to dziedzina z przyszłością zarówno w kontekście pracy zawodowej, jak również w odniesieniu do codziennych potrzeb związanych z dbaniem o higienę i wygląd. Kształcenie w zawodzie pracownik pomocniczy fryzjera jest niezbędne i oczekiwane przez rynek pracy. W Polsce brakuje osób wykonujących prace fizyczne – od pracowników najniższego szczebla do wykwalifikowanych specjalistów. Z analiz prowadzonych przez barometry zawodów wynika zwiększający się udział zawodów deficytowych. Zapotrzebowanie pracodawców na wykwalifikowanych pracowników jest w ich przypadku duże, a podaż pracowników chętnych do podjęcia zatrudnienia i mających odpowiednie kwalifikacje – niewielka.

Obowiązki organizatorów kwalifikacyjnych kursów zawodowych w stosunku do okręgowej komisji egzaminacyjnej

Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy jest obowiązany poinformować okręgową komisję egzaminacyjną o rozpoczęciu kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w terminie 14 dni od dnia rozpoczęcia tego kształcenia. Informacja powinna zawierać:

- 1) oznaczenie podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa branżowego, oraz nazwę i oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, w zakresie której jest prowadzone kształcenie;
- 3) termin rozpoczęcia i zakończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- 4) liczbę słuchaczy kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy powinien zakończyć się nie później niż na 6 tygodni przed pierwszym dniem terminu głównego egzaminu zawodowego.

Wymagania wstępne dla słuchaczy

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być:

- osoby dorosłe, które spełniły obowiązek szkolny;

oraz w uzasadnionych przypadkach inne osoby, które spełniają poniższe warunki:

- osoby niepełnoletnie, które ukończyły gimnazjum, mają skończone 15 lat, ale ze względów zdrowotnych lub spowodowanych sytuacją życiową nie mogą podjąć nauki w szkole ponadgimnazjalnej;
- osoby spełniające warunki określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie przypadków, w których do publicznej lub niepublicznej szkoły dla dorosłych można przyjąć osobę, która ukończyła 16 albo 15 lat, oraz przypadków, w których osoba, która ukończyła ośmioletnią szkołę podstawową, może spełniać obowiązek nauki przez uczęszczanie na kwalifikacyjny kurs zawodowy (Dz.U. 2017 poz. 1562 z późn. zm.).

Kurs umiejętności zawodowych jest bezpłatną, pozaszkolną formą kształcenia ustawicznego adresowaną do osób dorosłych, zainteresowanych uzyskiwaniem i uzupełnianiem wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

Uczestnikami kursu mogą zostać osoby dorosłe (które ukończyły 18 lat):

- absolwenci wszystkich typów szkół – szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół policealnych – zainteresowani zdobywaniem kwalifikacji zawodowych;
- absolwenci studiów wyższych, którym zdobyty zawód nie daje możliwości zatrudnienia;
- osoby dorosłe, pracujące w danym zawodzie, chcące nabyć lub zaktualizować wiedzę i umiejętności zawodowe wymagane przez pracodawcę.

- aktualni słuchacze liceów ogólnokształcących dla dorosłych, którzy znajdą czas na równoległe zdobywanie kwalifikacji zawodowych.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego wskazuje szczególne wymagania wstępne dla uczestników kursu umiejętności zawodowych w zakresie kwalifikacji *FRK.02. Wykonywanie fryzjerskich prac pomocniczych*, uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być wyłącznie osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczestnikami kursu umiejętności zawodowych mogą być osoby posiadające zaświadczenie wydane przez lekarza medycyny pracy o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kształcenia w zawodzie, w którym wyodrębniona jest dana kwalifikacja.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Dla poszczególnych przedmiotów oraz działów programowych proponowane formy i zakres współpracy w pracodawcami są uzależnione od specyfiki zajęć edukacyjnych oraz wymagań podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie kwalifikacji.

W zakresie teoretycznych przedmiotów zawodowych proponowane formy i zakres współpracy to:

- konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia,
- współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu,
- realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu,
- doposażanie pracowni i warsztatów szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne,

ponadto w zakresie kształcenia praktycznego optymalna forma i zakres współpracy to:

- realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych

Program nauczania kursu umiejętności zawodowych jest to program przedmiotowy o strukturze spiralnej.

Strukturę programu nauczania kursu umiejętności zawodowych określa Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2019 poz. 652). Zgodnie z którym kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych prowadzi się na podstawie programu nauczania, który zawiera:

- nazwę formy kształcenia;
- czas trwania, liczbę godzin kształcenia i sposób jego organizacji;

- wymagania wstępne dla uczestników i słuchaczy, które w przypadku słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych i uczestników kursów umiejętności zawodowych uwzględniają także szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w danym zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie, określone w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego;
- cele kształcenia i sposoby ich osiągania, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub uczestników kształcenia w formach pozaszkolnych, w zależności od ich potrzeb i możliwości;
- plan nauczania określający nazwę zajęć oraz ich wymiar;
- treści nauczania w zakresie poszczególnych zajęć;
- opis efektów kształcenia;
- wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych;
- sposób i formę zaliczenia.

Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych są obowiązane zorganizować szkolenie dla słuchaczy lub uczestników przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dotyczące metod i zasad kształcenia oraz obsługi wykorzystywanego oprogramowania.

Zaliczenie kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Współpraca przy opracowaniu programu

Program kursu umiejętności zawodowych został opracowany we współpracy ze szkołami branżowymi branży fryzjersko-kosmetycznej oraz placówkami kształcenia zawodowego i ustawicznego z województwa lubelskiego oraz małopolskiego.

2. Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

2.1. Pogrupowanie efektów kształcenia

Na etapie grupowania efektów kształcenia jednym z przyjętych kryteriów do grupowania jest możliwość kształcenia na odległość.

Tabela 1 Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy Ek, efekt ważny ew., efekt pomocniczy ep.	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem
1) rozpoznaje nietrwałą i trwałą zmianę kształtu włosów ek	30	1) wymienia rodzaje zabiegów zmiany kształtu włosów 2) opisuje metody i techniki nietrwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje metody i techniki trwałej zmiany kształtu włosów 4) rozpoznaje techniki i sposoby wykonywania nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów	x
2) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	40	1) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu nietrwałej zmiany kształtu włosów 2) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu trwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów zmiany kształtu włosów 4) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów	x
3) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	40	1) wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną podczas zabiegów zmiany kształtu włosów 2) stosuje bieliznę ochronną i zabiegową podczas wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów 3) wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów 4) przygotowuje włosy klienta do wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów	x
4) stosuje zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	50	1) wymienia rodzaje sekcji 2) wymienia rodzaje linii separacji 3) dobiera rodzaj sekcji i linii separacji wykorzystywanych do zabiegu zmiany kształtu włosów 4) wskazuje rodzaj sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 5) wskazuje rodzaj linii separacji w sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów	x

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy Ek, efekt ważny ew., efekt pomocniczy ep.	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Odkształcanie włosów we współpracy z fryzjerem
		6) dzieli włosy na sekcje wskazane przez fryzjera do zabiegów zmiany kształtu włosów 7) stosuje do zabiegu zmiany kształtu włosów zalecane przez fryzjera linie separacji	
5) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów ek	40	1) zabezpiecza odzież klienta przed wykonaniem wskazanego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów 2) wykonuje zabiegi wstępne wskazane przez fryzjera przed zabiegiem zmiany kształtu włosów	x
6) wykonuje nawijanie włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	40	1) określa zasady nawijania włosów na wałki 2) nawija pasma włosów na wałki metodą płaską i spiralną 3) nawija pasma włosów, stosując projekcję wskazaną przez fryzjera 4) nawija włosy na wałki techniką wskazaną przez fryzjera	x
7) wykonuje modelowanie włosów ek	50	1) stosuje zasady modelowania włosów 2) wykonuje modelowanie włosów o różnej długości z zachowaniem kolejności technologicznej 3) wymienia preparaty do modelowania włosów 4) stosuje do zabiegu modelowania preparaty do układania, utrwalania i stylizacji	x
8) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów ek	40	1) rozpoznaje spektrum działania preparatów do dezynfekcji 2) wskazuje aparaty i preparaty do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu po zabiegu zmiany kształtu włosów 3) porządkuje stanowisko pracy po wykonaniu zabiegów zmiany kształtu włosów 4) przeprowadza sanityzację, dezynfekcję i sterylizację narzędzi, przyborów i aparatów stosowanych podczas zabiegów zmiany kształtu włosów	x
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia	330		
1) przestrzega zasad kultury i etyki zawodowej kp	-	1) wymienia zasady etyczne wchodzące w skład kodeksu zawodowego fryzjera 2) stosuje zasady uczciwości, sumienności, rzetelności i lojalności w wykonywaniu obowiązków zawodowych 3) przestrzega zasad etycznych i prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych	x
2) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem	-	1) określa przyczyny i skutki stresu w sytuacjach zawodowych	x

Efekty kształcenia Stopniowane efektów kształcenia efekt kluczowy Ek, efekt ważny ew., efekt pomocniczy ep.	Liczba godzin na efekt kształcenia	Kryteria weryfikacji	Przedmiot 1 Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem
kp		2) identyfikuje u siebie symptomy stresu 3) rozróżnia rodzaje sytuacji trudnych wpływających na występowanie stresu	
3) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe kp	-	1) planuje drogę rozwoju zawodowego zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa 2) stosuje zdobytą wiedzę w działaniach praktycznych	x
4) współpracuje w zespole kp	-	1) wyjaśnia pojęcia: zespół, praca zespołowa, lider 2) wymienia zasady zachowań asertywnych 3) wskazuje zasady efektywnej komunikacji ze współpracownikami	x
Razem liczba godzin w jednostce efektów kształcenia	-		

Nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych.

Kurs umiejętności zawodowych może rozpocząć się w dowolnym momencie danego semestru.

Proponowany całkowity czas trwania kursu w formie dziennej lub stacjonarnej 4 miesiące.

Tabela 2 Grupowanie efektów kształcenia w zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez organizatora kursu	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
FRK.02.4. Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem	1) rozpoznaje nietrwałą i trwałą zmianę kształtu włosów ek	1) wymienia rodzaje zabiegów zmiany kształtu włosów 2) opisuje metody i techniki nietrwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje metody i techniki trwałej zmiany kształtu włosów 4) rozpoznaje techniki i sposoby wykonywania nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów	Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem	30	Miesiąc 1-4

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez organizatora kursu	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
	2) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu nietrwałej zmiany kształtu włosów 2) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu trwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów zmiany kształtu włosów 4) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów		40	
	3) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną podczas zabiegów zmiany kształtu włosów 2) stosuje bieliznę ochronną i zabiegową podczas wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów 3) wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów 4) przygotowuje włosy klienta do wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów		40	
	4) stosuje zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) wymienia rodzaje sekcji 2) wymienia rodzaje linii separacji 3) dobiera rodzaj sekcji i linii separacji wykorzystywanych do zabiegu zmiany kształtu włosów 4) wskazuje rodzaj sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 5) wskazuje rodzaj linii separacji w sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 6) dzieli włosy na sekcje wskazane przez fryzjera do zabiegów		50	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Kryteria weryfikacji	Grupowanie efektów kształcenia w przedmioty/ NAZWY PRZEDMIOTÓW Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez organizatora kursu	Liczba godzin na poszczególne efekty kształcenia uwzględniająca minimalną liczbę określona w podstawie programowej	Okres realizacji w cyklu nauczania
		zmiany kształtu włosów			
	7) stosuje do zabiegu zmiany kształtu włosów zalecane przez fryzjera linie separacji				
	5) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) zabezpiecza odzież klienta przed wykonaniem wskazanego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów 2) wykonuje zabiegi wstępne wskazane przez fryzjera przed zabiegiem zmiany kształtu włosów		40	
	6) wykonuje nawijanie włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) określa zasady nawijania włosów na wałki 2) nawija pasma włosów na wałki metodą płaską i spiralną 3) nawija pasma włosów, stosując projekcję wskazaną przez fryzjera 4) nawija włosy na wałki techniką wskazaną przez fryzjera		40	
	7) wykonuje modelowanie włosów ek	1) stosuje zasady modelowania włosów 2) wykonuje modelowanie włosów o różnej długości z zachowaniem kolejności technologicznej 3) wymienia preparaty do modelowania włosów 4) stosuje do zabiegu modelowania preparaty do układania, utrwalania i stylizacji		50	
	8) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) rozpoznaje spektrum działania preparatów do dezynfekcji 2) wskazuje aparaty i preparaty do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu po zabiegu zmiany kształtu włosów 3) porządkuje stanowisko pracy po wykonaniu zabiegów zmiany kształtu włosów 4) przeprowadza sanityzację, dezynfekcję i sterylizację narzędzi, przyborów i aparatów stosowanych podczas zabiegów zmiany kształtu włosów		40	

2.2. Określenie liczby godzin na kształcenie zawodowe

Tabela 3. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne lub bez podziału (np. w przypadku kształcenia modułowego)

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji		
Odszktałcanie włosów we współpracy z fryzjerem		330	1) rozpoznaje nietrwałą i trwałą zmianę kształtu włosów ek	1) wymienia rodzaje zabiegów zmiany kształtu włosów 2) opisuje metody i techniki nietrwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje metody i techniki trwałej zmiany kształtu włosów 4) rozpoznaje techniki i sposoby wykonywania nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów
			2) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu nietrwałej zmiany kształtu włosów 2) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu trwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów zmiany kształtu włosów 4) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów
			3) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną podczas zabiegów zmiany kształtu włosów 2) stosuje bieliznę ochronną i zabiegową podczas wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów 3) wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów 4) przygotowuje włosy klienta do wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów
			4) stosuje zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) wymienia rodzaje sekcji 2) wymienia rodzaje linii separacji 3) dobiera rodzaj sekcji i linii separacji wykorzystywanych do zabiegu zmiany kształtu włosów 4) wskazuje rodzaj sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 5) wskazuje rodzaj linii separacji w sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				włosów 6) dzieli włosy na sekcje wskazane przez fryzjera do zabiegów zmiany kształtu włosów 7) stosuje do zabiegu zmiany kształtu włosów zalecane przez fryzjera linie separacji
			5) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) zabezpiecza odzież klienta przed wykonaniem wskazanego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów 2) wykonuje zabiegi wstępne wskazane przez fryzjera przed zabiegiem zmiany kształtu włosów
			6) wykonuje nawijanie włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) określa zasady nawijania włosów na wałki 2) nawija pasma włosów na wałki metodą płaską i spiralną 3) nawija pasma włosów, stosując projekcję wskazaną przez fryzjera 4) nawija włosy na wałki techniką wskazaną przez fryzjera
			7) wykonuje modelowanie włosów ek	1) stosuje zasady modelowania włosów 2) wykonuje modelowanie włosów o różnej długości z zachowaniem kolejności technologicznej 3) wymienia preparaty do modelowania włosów 4) stosuje do zabiegu modelowania preparaty do układania, utrwalania i stylizacji
			8) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów ek	1) rozpoznaje spektrum działania preparatów do dezynfekcji 2) wskazuje aparaty i preparaty do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu po zabiegu zmiany kształtu włosów 3) porządkuje stanowisko pracy po wykonaniu zabiegów zmiany kształtu włosów 4) przeprowadza sanizację, dezynfekcję i sterylizację narzędzi, przyborów i aparatów stosowanych podczas zabiegów zmiany kształtu włosów

2.3. Plan kursu umiejętności zawodowych

W tabeli podano liczę godzin zajęć edukacyjnych dla formy dziennej. Inne możliwe formy kształcenia to forma stacjonarna, zaoczna.

Możliwa jest realizacja wszystkich treści (efektów) kształcenia w zakresie kształcenia teoretycznego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Czas trwania kursu 4 miesiące (dla formy dziennej), liczba godzin niezbędna do realizacji programu nauczania 330 godz.

Tabela 4 Plan zajęć kursu umiejętności zawodowych

Nazwa zajęć	Liczba godzin	Uwagi o realizacji
Odkształcanie włosów we współpracy z fryzjerem	330	Kształcenie praktyczne
Łączna liczba godzin zajęć	330	

Efekty kształcenia wskazane do realizacji w kształceniu teoretycznym mogą być (po spełnieniu wymagań określonych w aktualnych przepisach oświatowych) realizowane w formie kształcenia na odległość, przy czym zaliczenie tych zajęć nie może odbywać się w formie zdalnej.

Zajęcia praktyczne i laboratoryjne realizowane w ramach kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych nie mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym). W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

Uwagi o realizacji zajęć/przedmiotów:

- zalecana kolejność realizacji zgodna z planem kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- zalecane miejsca realizacji wskazane w szczegółowych warunkach realizacji dla poszczególnych przedmiotów;
- brak wymagań w zakresie sezonowości prowadzenia prac.

3. Cele kształcenia KUZ

Absolwent kursu umiejętności zawodowych powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- wykonywania prac związanych z przygotowaniem stanowiska pracy do usług fryzjerskich;
- wykonywania zabiegów zmiany kształtu włosów.

4. Program nauczania dla przedmiotu: Odkształcanie włosów we współpracy z fryzjerem

4.1. Cele ogólne przedmiotu

Cele ogólne przedmiotu to:

- poznanie technik wykonywania odkształcania włosów we współpracy z fryzjerem,

- wykonywanie zabiegów odkształcania włosów we współpracy z fryzjerem.

4.2. Cele szczegółowe przedmiotu

Cele szczegółowe przedmiotu to:

- rozpoznawanie nietrwałych i trwałych zmianę kształtu włosów,
- przygotowywanie stanowiska pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów,
- przygotowywanie klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów,
- stosowanie zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów,
- współpracowanie z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów,
- wykonywanie nawijania włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów,
- wykonywanie modelowania włosów,
- wykonywanie dekontaminacji stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów

4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Rodzaje nietrwałych i trwałych zabiegów zmiany kształtu włosów.	30	1) rozpoznaje nietrwałą i trwałą zmianę kształtu włosów	1) wymienia rodzaje zabiegów zmiany kształtu włosów 2) opisuje metody i techniki nietrwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje metody i techniki trwałej zmiany kształtu włosów 4) rozpoznaje techniki i sposoby wykonywania nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów
Przygotowywanie stanowiska pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów.	40	2) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów	1) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu nietrwałej zmiany kształtu włosów 2) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu trwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów zmiany kształtu włosów 4) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów
Przygotowywanie klienta	40	3) przygotowuje klienta	1) wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną podczas zabiegów zmiany kształtu

Temat zajęć	Liczba godzin	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
do zabiegu zmiany kształtu włosów.		do zabiegu zmiany kształtu włosów	<ul style="list-style-type: none"> włosów 2) stosuje bieliznę ochronną i zabiegową podczas wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów 3) wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów 4) przygotowuje włosy klienta do wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów
Stosowanie zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów.	50	4) stosuje zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) wymienia rodzaje sekcji 2) wymienia rodzaje linii separacji 3) dobiera rodzaj sekcji i linii separacji wykorzystywanych do zabiegu zmiany kształtu włosów 4) wskazuje rodzaj sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 5) wskazuje rodzaj linii separacji w sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 6) dzieli włosy na sekcje wskazane przez fryzjera do zabiegów zmiany kształtu włosów 7) stosuje do zabiegu zmiany kształtu włosów zalecane przez fryzjera linie separacji
Współpraca z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów.	40	5) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) zabezpiecza odzież klienta przed wykonaniem wskazanego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów 2) wykonuje zabiegi wstępne wskazane przez fryzjera przed zabiegiem zmiany kształtu włosów
Wykonywanie nawijania włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów.	40	6) wykonuje nawijanie włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) określa zasady nawijania włosów na wałki 2) nawija pasma włosów na wałki metodą płaską i spiralną 3) nawija pasma włosów, stosując projekcję wskazaną przez fryzjera 4) nawija włosy na wałki techniką wskazaną przez fryzjera
Wykonywanie modelowania włosów.	50	7) wykonuje modelowanie włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) stosuje zasady modelowania włosów 2) wykonuje modelowanie włosów o różnej długości z zachowaniem kolejności technologicznej 3) wymienia preparaty do modelowania włosów 4) stosuje do zabiegu modelowania preparaty do układania, utrwalania i stylizacji
Wykonywanie dekontaminacji stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów.	40	8) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów	<ul style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje spektrum działania preparatów do dezynfekcji 2) wskazuje aparaty i preparaty do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu po zabiegu zmiany kształtu włosów 3) porządkuje stanowisko pracy po wykonaniu zabiegów zmiany kształtu włosów 4) przeprowadza sanityzację, dezynfekcję i sterylizację narzędzi, przyborów i aparatów stosowanych podczas zabiegów zmiany kształtu włosów

Wybrane treści (efekty) kształcenia, które są możliwe do zrealizowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

4.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Zaleca się jako wiodącą metodę nauczania: ćwiczenia praktyczne i pokaz z instruktążem. Ponadto metoda pracy, jaką należy zastosować jest metoda tekstu przewodniego i ćwiczenie produkcyjne. Zalecane metody wdrażają słuchaczy do samokształcenia oraz sprzyjają wyrabianiu odpowiedzialności za wykonane zadania. Treści powinny być nadbudowywane i dostosowane do zróżnicowanego poziomu wiedzy słuchaczy w oparciu o podstawowe wiadomości i umiejętności z zakresu wykonywania odcztałcania włosów. Możliwość kształcenia na odległość w zajęciach praktycznych w wybranych efektach kształcenia można oprzeć w części np. na filmach instruktażowych, schematach wykonywania odcztałcania włosów.

Obudowa dydaktyczna

Instrukcje, czasopisma, katalogi, filmy i prezentacje multimedialne, schematy, tabele, plansze o tematyce branżowej.

Pracownia fryzjerska wyposażona w: konsolę, lustro, fotel, treningową główkę fryzjerską ze statywem damską i męską, nożyce klasyczne i specjalistyczne, narzędzia brzytwopodobne, grzebienie: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, do wyczesywania fal, do balejażu, szczotki: do rozczesywania włosów, kokówkę, tunelową, do modelowania okrągłą około 24 mm, 36 mm, 45 mm, szczotkę karkówkę, klipsy/klamry po 6 szt., klipsy fryzjerskie małe 50 szt., rozpylacz do wody, miseczki i pędzelki do farbowania włosów, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt., podkładki pod gumki 10 szt., siatkę zabezpieczającą do wałków, czepek do pasemek, szydełko do pasemek, wsuwki 50 szt., szpilki kokówki 50 szt., wypełniacz do koka okrągły i płaski, bieliznę fryzjerską zabiegową i ochronną, maszynkę do strzyżenia z nasadkami, suszarkę ręczną (wyposażenie na jednego słuchacza), promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wannę do dezynfekcji, suszarkę hełmową, prostownicę, karbownicę, lokówki różnej grubości i kształtów, podwłóśnik gumowy lub skórzany, wagę fryzjerską, menzurkę, konturówkę, pomocnik fryzjerski, myjnię fryzjerską (wyposażenie na trzech słuchaczy), hoker, saunę fryzjerską, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do Internetu i drukarki, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotkę do zmiatania z szufelką, wannę do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w: treningowe główki fryzjerskie damskie i męskie ze statywem, zestaw grzebieni, wałki siatkowe do ondulowania, szpilki do mocowania wałków siatkowych, wałki plastikowe do ondulowania chemicznego, atlas lub wzornik chorób włosów i skóry głowy, mikroskop, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamerę; środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do Internetu oraz drukarki, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw.

Obudowa dydaktyczna w zakresie przedmiotu umożliwiające stosowanie metod i technik kształcenia na odległość.

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne mogą być prowadzone w pracowni fryzjerskiej lub w pracowni technologicznej. w pracowni, w której prowadzone będą zajęcia edukacyjne powinny się znajdować: komputer z dostępem do Internetu, urządzenia multimedialne.

Wyposażenie w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnej oraz aplikacje umożliwiające stosowanie metod i technik kształcenia na odległość.

Formy organizacyjne

Zajęcia powinny być prowadzone w formie pracy w grupach i indywidualnie.

Forma i zakres współpracy z pracodawcami

Konsultacje w zakresie tematyki zajęć ze szczególnym uwzględnieniem wiadomości i umiejętności oczekiwanych przez pracodawców ze względu na specyfikę lokalnego rynku pracy oraz ze względu na postęp techniczny i wprowadzanie innowacyjnych branżowych rozwiązań w treści kształcenia, współpraca przy diagnozowaniu wiedzy i umiejętności nabytych przez słuchaczy kursu, realizacji wycieczek zawodowych i wizyt studyjnych uzupełniających realizowany program kursu, doposażanie pracowni szkolnych w nowoczesne branżowe środki dydaktyczne oraz realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców.

4.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Do oceny osiągnięć edukacyjnych uczących się proponuje się przeprowadzenie testu wielokrotnego wyboru oraz testu praktycznego.

Obserwacja czynności słuchaczy podczas wykonywania ćwiczeń i zadań praktycznych. Stosowanie sprawdzianów ustnych i pisemnych, testów typu próba pracy.

Obserwując czynności słuchaczy i dokonując oceny jego pracy, należy uwzględnić następujące kryteria:

- dobór aparatury i urządzeń generujących różne rodzaje energii fizycznej,
- znajomość obsługi aparatury i urządzeń,
- wykonywanie zabiegów zgodnie ze wskazaniami i według obowiązujących zasad,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej podczas wykonania zabiegów.

Ocenie podlegać będą również kompetencje personalne i społeczne związane z wykonywaniem zadań zawodowych. Oceniamy planowanie pracy pod kątem wykonania przydzielonych zadań. Poprawność wykonywanych ćwiczeń oparta na indywidualnej pracy z słuchaczem/uczestnikiem z uwzględnieniem jego potrzeb i możliwości, również uwzględniając metody i techniki kształcenia na odległość.

Indywidualizacja pracy ze słuchaczami/uczestnikami

Wymagania edukacyjne, metody oraz środki dydaktyczne i formy kształcenia, powinny być odpowiednio dobrane do potrzeb i możliwości słuchaczy.

5. Ewaluacja programu KUZ

W odniesieniu do programu nauczania ewaluacja to próba ustalenia odpowiedzi na pytania typu:

- czy program jest możliwy do realizowania, a jeśli tak, to jakie czynniki sprzyjają, a jakie utrudniają realizację programu?
- czy i w jakim stopniu cele określone przez program zostały osiągnięte?
- jakie powinny być warunki osiągania zamierzonych celów?
- jakie są ewentualne uboczne następstwa (dodatnie i ujemne) realizacji programu?
- jakie czynności należy wykonać dla udoskonalenia programu?

Ewaluacja programu nauczania jest badaniem i oceną samego programu oraz efektów jego realizacji zorientowanym na: osiągnięcie zamierzonych celów (z uwzględnieniem tzw. efektów ubocznych), warunki realizacji programu i analizę zmiennych mających wpływ na tę realizację oraz określenie sposobu optymalizacji i modernizacji programu. Ewaluacja programu jest zabiegiem złożonym, trudnym, czasochłonnym, lecz bardzo potrzebnym. Wyniki ewaluacji uzasadniają potrzebę określonych zmian w programie nauczania i wytyczenie kierunków jego systematycznej modernizacji.

Tabela 6 Ewaluacja programu KUZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
FRK.02.4. Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem			
1) rozpoznaje nietrwałą i trwałą zmianę kształtu włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatności, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i kursu. analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
2) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatności, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i kursu. analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
3) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
4) stosuje zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
5) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
6) wykonuje nawijanie włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.
7) wykonuje modelowanie włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatność, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
8) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów ek	Realizacja programu nauczania umożliwia efektywne kształcenie wskazanych wiadomości, umiejętności i kompetencji. Pytania ewaluacyjne do słuchaczy/uczestników, nauczycieli i pracodawców prowadzące do oceny przydatności, skuteczności, efektywności kształcenia oraz trwałości działań.	Techniki i metody: obserwacja pracy słuchaczy/uczestników i rozmowy z nimi i analiza w zespole nauczycieli/pracodawców. Wynik- wnioski i rekomendacje zespołu nauczycieli.	W czasie i po zakończeniu kursu.

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

- 1) B. Feist, T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Fryzjerstwo wraz z poradami kosmetycznymi.
- 2) Z. Sumirska, Bezpieczeństwo i higiena pracy w zawodzie fryzjer.
- 3) Z. Sumirska, Nowoczesna stylizacja.
- 4) G. Luhr, Stylizacja- elementy projektowania fryzur.
- 5) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Egzamin zawodowy.
- 6) M. Hulkens, H. Korekamp, B. Wiggelinghoff, D. Gortatewicz, Higiena.
- 7) Praca zbiorowa, Nowe fryzjerstwo.
- 8) Z. Sumirska, D. Gortatewicz, Nowoczesne fryzjerstwo.
- 9) Z. Sumirska, A. Bernat, M. Kostrzevska, Nowoczesna stylizacja – kolor, forma, styl.
- 10) D. Gortatewicz Higiena, B. Feist, T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Fryzjerstwo podstawy.
 - I. Suligowska, M. Suligowska, Z. Sumirska, M. Kostrzevska, Nowoczesne fryzjerstwo – chemia, technologie, techniki.
- 11) Z. Sumirska, I. Suligowska, M. Suligowska, J. Sořta, Nowoczesne zabiegi fryzjerskie.
- 12) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Techniki fryzjerskie zmiany koloru włosów.
- 13) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Techniki fryzjerskie pielęgnacji włosów.

- 14) T. Kulikowska-Jakubik, M. Richter, Techniki fryzjerskie strzyżenia włosów, formowania fryzur i ondulowania.
- 15) G. Buhmann, I. Feigel, B. Freidewold, B. Jung, G. Lühr, A. Strecker, B. Wiggelinghoff (opracowanie B. Wach-Mińkowska i D. Gortatewicz), Fryzjerstwo. Tom I. Podstawy fryzjerstwa.
- 16) G. Buhmann, I. Feigel, B. Freidewold, B. Jung, G. Lühr, A. Strecker B. Wiggelinghoff (opracowanie B. Wach-Mińkowska i D. Gortatewicz), Fryzjerstwo. Tom II. Techniki fryzjerskie.
- 17) Czasopisma branżowe.

Wykaz literatury należy aktualizować w miarę ukazywania się nowych pozycji wydawniczych.

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Przedmiot: Odkształcanie włosów we współpracy z fryzjerem

Instrukcje, czasopisma, katalogi, filmy i prezentacje multimedialne, schematy, tabele, plansze o tematyce branżowej.

Pracownia fryzjerska wyposażona w: konsolę, lustro, fotel, treningową główkę fryzjerską ze statywem damską i męską, nożyce klasyczne i specjalistyczne, narzędzia brzytwopodobne, grzebienie: do strzyżenia, do tapirowania, do rozczesywania, ze szpikulcem plastikowym, ze szpikulcem metalowym, do wyczesywania fal, do balejażu, szczotki: do rozczesywania włosów, kokówkę, tunelową, do modelowania okrągłą około 24 mm, 36 mm, 45 mm, szczotkę karkówkę, klipsy/klamry po 6 szt., klipsy fryzjerskie małe 50 szt., rozpylacz do wody, miseczki i pędzelki do farbowania włosów, wałki siatkowe różnej grubości do nietrwałej zmiany struktury włosów 50 szt., szpilki do mocowania wałków siatkowych 50 szt., wałki plastikowe różnej grubości do trwałej zmiany struktury włosów 50 szt., podkładki pod gumki 10 szt., siatkę zabezpieczającą do wałków, czepek do pasemek, szydełko do pasemek, wsuwki 50 szt., szpilki kokówki 50 szt., wypełniacz do koka okrągły i płaski, bieliznę fryzjerską zabiegową i ochronną, maszynkę do strzyżenia z nasadkami, suszarkę ręczną (wyposażenie na jednego słuchacza), promiennik, aparat do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu, wannę do dezynfekcji, suszarkę hełmową, prostownicę, karbownicę, lokówki różnej grubości i kształtów, podwośnik gumowy lub skórzany, wagę fryzjerską, menzurkę, konturówkę, pomocnik fryzjerski, myjnię fryzjerską (wyposażenie na trzech słuchaczy), hoker, saunę fryzjerską, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym, dostępem do Internetu i drukarki, środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw, pojemniki: na ścinki włosowe, na odpady różne, brudownik, szczotkę do zamywania z szufelką, wannę do dezynfekcji.

Pracownia technologiczna wyposażona w: treningowe główki fryzjerskie damskie i męskie ze statywem, zestaw grzebieni, wałki siatkowe do ondulowania, szpilki do mocowania wałków siatkowych, wałki plastikowe do ondulowania chemicznego, atlas lub wzornik chorób włosów i skóry głowy, mikroskop, urządzenia diagnostyczno-pomiarowe – mikrokamerę; środki dydaktyczne z zakresu usług fryzjerskich, stanowisko komputerowe z oprogramowaniem biurowym i dostępem do Internetu oraz drukarki, paletę kolorystyczną, wzornik kolorów, koło barw.

Obudowa dydaktyczna w zakresie przedmiotu umożliwiające stosowanie metod i technik kształcenia na odległość.

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Proponuje się system ocen, według następującej skali z poszczególnych zajęć edukacyjnych:

- stopień celujący - 6;
- stopień bardzo dobry - 5;
- stopień dobry - 4;
- stopień dostateczny - 3;
- stopień dopuszczający - 2;
- stopień niedostateczny - 1.

Forma i sposób zaliczenia poszczególnych zajęć edukacyjnych przewidzianych w planie nauczania zależy od specyfiki nauczanych treści kształcenia i może być:

- ustna;
- pisemna;
- praktyczna.

Wyboru formy zaliczenia dokonują nauczyciele/instruktorzy prowadzący obowiązkowe zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania kursu umiejętności zawodowych, przed rozpoczęciem zajęć.

Uczestnicy kursu są informowani o formie zaliczenia poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, przewidzianych w planie nauczania na pierwszych zajęciach.

Warunki zaliczenia kursu umiejętności zawodowych:

- uczęszczanie na zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania, w wymiarze co najmniej 50% czasu przeznaczonego na te zajęcia;
- uzyskanie ocen wyższych niż niedostateczne z zaliczeń przeprowadzanych z poszczególnych zajęć edukacyjnych, określonych w planie nauczania;
- w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia słuchacz kursu może poprawiać ocenę w formie i terminie ustalonym z nauczycielem/instrukтором prowadzącym zajęcia edukacyjne, przewidziane w planie nauczania.

Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Zaświadczenia określa załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2019 poz. 652).

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu kursu

Tabela 7 Tabela weryfikacji programu nauczania KUZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego/kursu umiejętności zawodowych uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 8 Tabela weryfikacji programu KUZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
FRK.02.4. Odształcanie włosów we współpracy z fryzjerem		
Efekty kształcenia	Efekty kształcenia	
1) rozpoznaje nietrwałą i trwałą zmianę kształtu włosów	1) wymienia rodzaje zabiegów zmiany kształtu włosów 2) opisuje metody i techniki nietrwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje metody i techniki trwałej zmiany kształtu włosów 4) rozpoznaje techniki i sposoby wykonywania nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów	Rodzaje nietrwałych i trwałych zabiegów zmiany kształtu włosów.
2) przygotowuje stanowisko pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów	1) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu nietrwałej zmiany kształtu włosów 2) wymienia elementy wyposażenia stanowiska do zabiegu trwałej zmiany kształtu włosów 3) opisuje przeznaczenie sprzętu, bielizny zabiegowej i ochronnej oraz preparatów stosowanych do zabiegów zmiany kształtu włosów 4) organizuje stanowisko pracy do wyznaczonego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów	Przygotowywanie stanowiska pracy do zabiegu zmiany kształtu włosów.
3) przygotowuje klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów	1) wymienia bieliznę zabiegową i ochronną stosowaną podczas zabiegów zmiany kształtu włosów 2) stosuje bieliznę ochronną i zabiegową podczas wskazanego zabiegu zmiany kształtu	Przygotowywanie klienta do zabiegu zmiany kształtu włosów.

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
FRK.02.4. Odkształcanie włosów we współpracy z fryzjerem		
Efekty kształcenia	Efekty kształcenia	
	włosów 3) wymienia czynności wstępne wykonywane przed zabiegiem nietrwałej i trwałej zmiany kształtu włosów 4) przygotowuje włosy klienta do wskazanego zabiegu zmiany kształtu włosów	
4) stosuje zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów	1) wymienia rodzaje sekcji 2) wymienia rodzaje linii separacji 3) dobiera rodzaj sekcji i linii separacji wykorzystywanych do zabiegu zmiany kształtu włosów 4) wskazuje rodzaj sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 5) wskazuje rodzaj linii separacji w sekcji zastosowanej do zabiegu zmiany kształtu włosów 6) dzieli włosy na sekcje wskazane przez fryzjera do zabiegów zmiany kształtu włosów 7) stosuje do zabiegu zmiany kształtu włosów zalecane przez fryzjera linie separacji	Stosowanie zasady podziału porostu włosów do zabiegu zmiany kształtu włosów.
5) współpracuje z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów	1) zabezpiecza odzież klienta przed wykonaniem wskazanego przez fryzjera zabiegu zmiany kształtu włosów 2) wykonuje zabiegi wstępne wskazane przez fryzjera przed zabiegiem zmiany kształtu włosów	Współpraca z fryzjerem podczas wykonywania zabiegu zmiany kształtu włosów.
6) wykonuje nawijanie włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów	1) określa zasady nawijania włosów na wałki 2) nawija pasma włosów na wałki metodą płaską i spiralną 3) nawija pasma włosów, stosując projekcję wskazaną przez fryzjera 4) nawija włosy na wałki techniką wskazaną przez fryzjera	Wykonywanie nawijania włosów na wałki do zabiegu zmiany kształtu włosów.
7) wykonuje modelowanie włosów	1) stosuje zasady modelowania włosów 2) wykonuje modelowanie włosów o różnej długości z zachowaniem kolejności technologicznej 3) wymienia preparaty do modelowania włosów 4) stosuje do zabiegu modelowania preparaty do układania, utrwalania i stylizacji	Wykonywanie modelowania włosów.
8) wykonuje dekontaminację stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów	1) rozpoznaje spektrum działania preparatów do dezynfekcji 2) wskazuje aparaty i preparaty do sterylizacji i dezynfekcji sprzętu po zabiegu zmiany kształtu włosów 3) porządkuje stanowisko pracy po wykonaniu zabiegów zmiany kształtu włosów	Wykonywanie dekontaminacji stanowiska pracy po zabiegu zmiany kształtu włosów.

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
FRK.02.4. Odkształcanie włosów we współpracy z fryzjerem		
Efekty kształcenia	Efekty kształcenia	
	4) przeprowadza sanityzację, dezynfekcję i sterylizację narzędzi, przyborów i aparatów stosowanych podczas zabiegów zmiany kształtu włosów	